

Kolekce

Kolekce (kontejnery, datové struktury)

- Jedná se o skupinu tříd, které slouží pro hromadnou práci s daty.
- Větší množství dat můžete uchovávat v operační paměti ve statickém poli, ale není to praktické.
- V řadě aplikací máte v různých situacích různé požadavky:
 - Uchovávat množství dat v poli, ale předem nevíte, kolik jich bude.
 - Mít strukturu, do které bude možné jednoduše přidávat / odebírat ze začátku a konce.
 - Mít strukturu, ve které budete moci jednoduše najít prvek podle nějakého klíče.
- Toto všechno umožňují kolekce.

Dynamické pole (ArrayList)

- Struktura, která je velice podobná statickému poli, ale nemá omezení maximálního počtu prvků.

Nikde neříkáme,
jaká je maximální
velikost pole!

Prvky přidáváme
metodou add()

```
ArrayList<String> col = new ArrayList<>();
```

```
col.add("Prvni");
```

```
col.add("Druhy");
```

```
col.add("Treti");
```

```
System.out.println("prvek na indexu nula: " +  
col.get(0));
```

Tímto způsobem řeknete, že v poli budou
pouze prvky typu String ... tomuto se říká
Generics a je to od Java SE 5.

Metodou get() získáte
prvek na nějakém indexu

- ArrayList je výborná náhrada statického pole, umí to samé a pracuje se s ním velice podobným způsobem.

Evoluce kolekcí

- Do Java SE 5 neexistovaly špičaté závorky, čili bylo možné vytvořit dynamické pole pouze tímto způsobem (a uvnitř mohly být jablka a hrušky):

```
ArrayList col = new ArrayList();
```

- Tento způsob je v současné době nedoporučovaný (ale funguje a ve starším kódu se s ním setkáte).
- Od Java SE 5 je možné specifikovat typ prvků v poli tímto způsobem:

```
ArrayList<String> col = new ArrayList<String>();
```

- Od Java SE 7 je možné používat diamond operátor <>:

```
ArrayList<String> col = new ArrayList<>();
```


Obousměrně zřetězený seznam (LinkedList) I.

- LinkedList se hodí pro implementaci datových struktur **fronta (FIFO – First In First Out)** nebo **zásobník (LIFO – Last In First Out)**

```
LinkedList<String> list = new LinkedList<String>();  
list.addLast("Druhy");  
list.addLast("Treti");  
list.addFirst("Prvni");  
System.out.println("prvni prvek: " + list.getFirst());  
System.out.println("posledni prvek: " +  
                    list.getLast());
```

Přidá prvek na konec listu

Přidá prvek na začátek listu

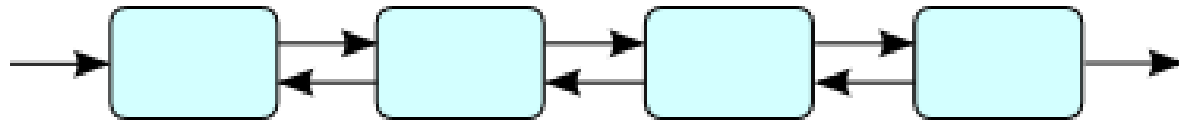
Získá prvek z konce listu

Získá prvek ze začátku listu

Obousměrně zřetězený seznam (LinkedList) II.

■ Fronta (FIFO):

- Na začátek listu budete vkládat prvky a z konce listu je budete odebírat (nebo obráceně).
- Jako fronta u přepážky v bance / poště / obchodě. Tato struktura má velké využití.

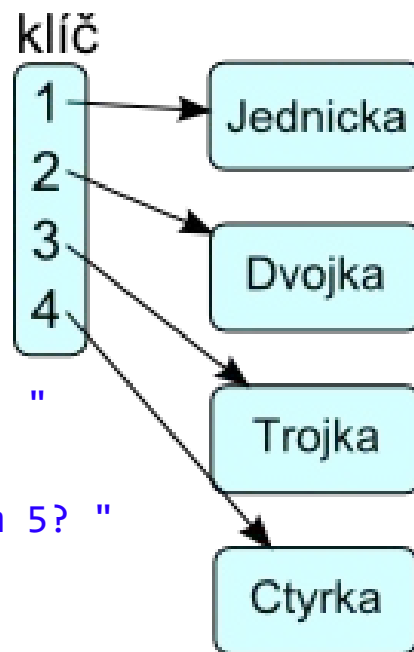
■ Zásobník (LIFO):

- Na začátek listu budete vkládat prvky a ze začátku listu je budete také odebírat (nebo obráceně).
- Moc často se nepoužívá.

Hashovací mapa (HashMap)

- Jedná se o kolekci, která slouží pro efektivní vyhledávání záznamu podle klíče (klíčem i hodnotou, která je na něj namapovaná může být jakýkoli objekt):

```
HashMap<Integer, String> map =  
    new HashMap<Integer, String>();  
map.put(1, "Jednicka");  
map.put(2, "Dvojka");  
map.put(3, "Trojka");  
map.put(4, "Ctyrka");  
System.out.println("Prvek s klicem jedna je: "  
    + map.get(1));  
System.out.println("Je v mape prvek s klicem 5? "  
    + map.containsKey(5));  
// Odebere prvek s klíčem 2  
map.remove(2);
```


Procházení prvků posloupnosti I.

- **Pomocí foreach cyklu**

- ArrayList a LinkedList:

```
for (String string : col) {  
    System.out.println(string);  
}
```

- U map musíte vybrat, jestli chcete procházet hodnoty nebo klíče:

```
Collection<String> values = map.values();  
for (String string : values) {  
    System.out.println(string);  
}
```


Procházení prvků posloupnosti II.

- **Pomocí Iterátoru** – objekt typu `Iterator`:

```
Iterator<String> iterator = col.iterator();  
while (iterator.hasNext()) {  
    String string = (String) iterator.next();  
    System.out.println(string);  
}
```

- Jedná se o objekt, pomocí něhož je možné procházet celou řadu posloupností jako je `ArrayList` a `LinkedList`.
- Poznámka: uvnitř `foreach` cyklu není možné záznam z kolekce odebrat. To je možné pouze při použití iterátoru, který obsahuje metodu `remove()`:
 - <http://stackoverflow.com/questions/1196586/calling-remove-in-foreach-loop-in-java>

Procházení prvků posloupnosti III.

- **Pomocí enumerátoru** – objekt typu `Enumerator`:

```
Enumeration<Object> enumeration =  
    System.getProperties().keys();  
while (enumeration.hasMoreElements()) {  
    String string = (String)  
        enumeration.nextElement();  
    System.out.println(string);  
}
```

- Starší způsob procházení prvků, který byl v řadě nových struktur nahrazen Iterátorem. Stále se s ním ale můžete setkat.

Některé kontejnery

- **Set:** Kontejner, který nemůže obsahovat duplikované elementy (HashSet, TreeSet)
- **List:** Uspořádaný kontejner. Elementy jsou přístupné přes index (ArrayList, LinkedList)
- **Maps:** Mapuje klíč na hodnotu. Mapování nemůže obsahovat duplikované klíče (HashMap, TreeMap, Hashtable)

Implementace kontejnerů

- **HashSet** – množina s hashovací tabulkou, pořadí prvků není zaručeno, je povoleno vkládání nullových referencí,
- **TreeSet** – uspořádaná (seřazená) množina se stromovou strukturou, většina operací probíhá v logaritmickém čase,
- **ArrayList** – pole proměnné velikosti, přístup přes index a přidávání na konec v konstantním čase, přidávání a odebírání na začátku nebo uvnitř kolekce v lineárním čase,
- **LinkedList** – obousměrně zřetězený dynamický seznam,
- **HashMap** – asociativní kontejner s hashovací tabulkou, klíče nejsou seřazené, je povoleno vkládání nullových referencí,
- **TreeMap** – asociativní kontejner se stromovou strukturou, prvky jsou uchovávány seřazené podle klíčů.

Interface I.

- Interface je podobný třídě, ale je oproti ní velice omezený v tom, může obsahovat pouze:
 - Konstanty (ale nikoli obyč. atributy)
 - Hlavičky metod (ale nikoli jejich těla)
 - Default metody (od Java SE 8)
 - Statické metody (od Java SE 8)
 - Vnitřní třídy
- Není možné vytvořit instanci interface, místo toho je možné:
 - Buď provést implementaci interface a přitom dodefinovat těla metod (pomocí klíč. slova `implements`)
 - Nebo udělat interface, který je potomkem jiného (pomocí klíč. slova `extends`).

Interface II.

- Vzhledem k tomu, že interface neobsahuje implementaci, umožňuje vystavit veřejné rozhraní pro práci s nějakou knihovnou (API – Application Programming Interface).
- Příklad:
 - V Java SE existuje třída `Collections`, která obsahuje metodu `sort()` pro utřídění libovolného listu. Podle jakého kritéria se ale má utřídění provést? Dejme tomu, že uvnitř listu máme instance třídy `Clovek`, která má atributy `id`, `jmeno` a `email`. Jednou chceme utřídít tento list pomocí atributu `id`, jindy přes složený klíč obsahující atributy `jmeno` a `email` atd. Je jasné, že toto kritérium musíme definovat my. Jak na to? Pomocí interface `Comparator`.

Interface III.

Java SE

Collections

```
public void sort(List list,  
Comparator comparator) {  
    zde se použije comparator.compare()  
    pro zjištění, jestli je aktuální objekt menší,  
    roven, nebo větší než porovnávaný objekt  
}
```

Implementace této metody nás nezajímá, jenom ji musíme dodat náš list a comparator.

Naše aplikace

zde jsme vytvořili list, který chceme utřídit a instanci interface Comparator. Poté zavoláme metodu Collections.sort()

Interface IV.

- Vytvořme třídu Clovek:

```
public class Clovek {  
    public int id;      ← Atributy jsou public pro  
    public String jmeno; zkrácení kódu v tomto příkladu,  
    public String email; jinak by byly private!  
  
    public Clovek(int id, String jmeno, String email) {  
        this.id = id;  
        this.jmeno = jmeno;  
        this.email = email;  
    }  
}
```


Interface V.

- Vytvořme třídu JmenoComparator:

```
public class JmenoComparator implements Comparator<Clovek> {  
    @Override  
    public int compare(Clovek o1, Clovek o2) {  
        return o1.jmeno.compareTo(o2.jmeno);  
    }  
}
```

Tato metoda má vracet -1, 0, nebo 1, podle toho, jestli je první vstupní parametr menší, roven nebo větší druhému.

Tato metoda vrací -1, 0, nebo 1, podle toho, jestli je aktuální objekt (na kterém se tato metoda volá) menší, roven nebo větší porovnávanému objektu.

- <http://docs.oracle.com/javase/7/docs/api/java/util/Comparator.html>

Interface VI.

- A nakonec metodu main():

```
public static void main(String[] args) {  
    ArrayList<Clovek> list = new ArrayList<Clovek>();  
    list.add(new Clovek(1, "Jirka Pinkas", "jirka.pinkas@gmail.com"));  
    list.add(new Clovek(2, "Aaron Eckhart", "aaron@eckhart.com"));  
  
    Collections.sort(list, new JmenoComparator());  
  
    for (Clovek clovek : list) {  
        System.out.println(clovek.jmeno);  
    }  
}
```

Vytvoření listu

Uřídění listu

Výpis na konzoli

Interface VII.

- Nemusíme vytvářet třídu JmenoComparator, alternativně místo ní můžeme použít vnitřní anonymní třídu:

```
public static void main(String[] args) {  
    ArrayList<Clovek> list = new ArrayList<Clovek>();  
    list.add(new Clovek(1, "Jirka Pinkas", "jirka.pinkas@gmail.com"));  
    list.add(new Clovek(2, "Aaron Eckhart", "aaron@eckhart.com"));  
    Collections.sort(list, new Comparator<Clovek>() {  
        @Override public int compare(Clovek o1, Clovek o2) {  
            return o1.jmeno.compareTo(o2.jmeno);  
        }  
    });  
    for (Clovek clovek : list) {  
        System.out.println(clovek.jmeno);  
    }  
}
```


Comparator, Comparable

- Interface `Comparator` je univerzální, můžete ho použít pro třídění podle libovolného Vámi definovaného kritéria.
- Na předcházejícím snímku jsme pro porovnání `Stringů` použili metodu `compareTo()`, která pochází z interface `Comparable`. Řada tříd – wrapper classes (`Integer`, `Double`, ...), `String`, `Date` apod. tento interface implementují a můžete ho implementovat i Vy ve Vašich třídách. Má to ale tu nevýhodu, že je pomocí něj možné porovnávat instance nějaké třídy pouze podle jediného kritéria (toho, které je v metodě `compareTo()` implementované).

Třída Collections

- V třídě Collections jsou zajímavé následující metody pro práci s kontejnery:
 - `sort(List)` – třídění pomocí merge algoritmu
 - `shuffle(List)` – udělá se permutace prvků
 - `reverse(List)` – obrátí pořadí prvků listu
 - `copy(List dest, List src)` – zkopíruje prvky zdrojového listu do cílového listu
 - `binarySearch(List, Object)` – hledá prvek v utříděném seznamu pomocí binárního vyhledávání

Interface & Java SE 8

- Od Java SE 8 je možné v interface mít:
 - Statické metody
 - Užitečné v situaci, kdy byste měli interface a k němu helper metody (statické metody, které používají tento interface). Dřív bylo nutné definovat třídu, která takové metody obsahovala. Příklad takové třídy je třída `Collections`. Kdyby kolekce byly navrhovány v Java 8, pak by tyto metody byly v interface `Collection`.
 - <http://docs.oracle.com/javase/8/docs/api/java/util/Collection.html>
 - <http://docs.oracle.com/javase/8/docs/api/java/util/Collections.html>
 - Default metody
 - Instanční metody. V Java 8 se používají pro dodefinování nového chování interface bez rozbití zpětné kompatibility. Například nová metoda v `java.util.Map`:
 - `map.getOrDefault("klic", "default hodnota");`

Generics

- Generics můžete používat i ve vlastních třídách a metodách:
 - <http://docs.oracle.com/javase/tutorial/java/generics/index.html>